

Pregled po okrajih

Občine, naselja, ozemlja in prebivalstvo

»Naša skupnost« bo v več prihodnjih številkah objavila osnovne statistične podatke po okrajih. Namen teh pregledov je v tem, da dobijo naši bralci osnovne avtentične informacije o razlikah med okraji, da bi lahko opazili celo vrsto problemov, ki izvirajo iz tega. Vse absolutne podatke smo prevzeli po Statističnem letopisu FLRJ za leto 1956. V drugem delu tabele je navedeno zapovrstje okrajev po velikosti, da bi lahko videli položaj kakega okraja med drugimi okraji (Beograd je n. pr.

prvi po številu občin, 93. okraj po številu naselij, 72. po velikosti ozemlja in prvi po številu prebivalstva).

Razlike med okraji so glede na vse značilnosti zelo velike, kar pomeni, da obstajajo specifični problemi, ki sledijo iz teh razlik. Razen različne razvitenosti gospodarstva n. pr. tudi razlike v številu občin, naselij, v velikosti ozemlja in številu prebivalstva prav gotovo narekujejo različno velikost in organizacijo upravnega aparata.

Povprečni okraj ima:

	Občin	Naselij	Ozemlja v kv. km	Prebivalstva v 1000
v FLRJ	13,8	259	2.391	158
v Srbiji	17,6	147	2.104	166
ožja Srbija	18,5	179	2.340	186
A. P. V.	16,3	34	1.654	131
A. O. K. M.	16,4	281	2.138	162
v Hrvatski	11,1	250	2.095	145
v Sloveniji	11,8	548	1.839	133
v Bosni in Hercegovini	12,7	463	3.409	190
v Makedoniji	12,3	250	3.673	186
v Črni gori	7,2	255	2.762	84

Število občin

Naši okraji imajo od 4 do 30 občin. Najmanj jih imata Plevlje (4) in Ogulin (5), največ pa Beograd (30), Zrenjanin in Kruševac (po 29). Razpon je velik: okraj Beograd ima 7,5-krat več občin kakor okraj Plevlje.

Vendar ima skoraj polovica okrajev od 10 do 15 občin (52 okrajev).

Velikost ozemlja okrajev

Po ozemlju je največji okraj za 11-krat večji od najmanjšega. Največje ozemlje imajo okraji Mostar (6.565 kv. km), Stip (5.908) in Gospić (5.246), medtem ko so najmanjši okraji Obrenovac (592), Čakovec (724) in Bačka Topola (870). Splošna razvrstitev po ozemlju je naslednja:

Površina (km ²)	Število okrajev
do 1000	7
1-2000	39
2-3000	37
3-4000	15
4-5000	7
nad 5000	3

Število prebivalstva

Nad 300 tisoč prebivalcev imajo okraji Beograd (571), Zagreb (509), Niš (324) in Sarajevo (319). Po številu prebivalstva so najmanjši okraji Kočevje (36), Plevlje (48), Ogulin (59). Kot vidimo, so tudi glede prebivalstva razponi precej veliki: okraj Beograd ima za 16-krat več prebivalcev kakor okraj Kočevje ali 12-krat več kakor Plevlje. Splošna razvrstitev okrajev po prebivalstvu je naslednja:

Število prebiv. (v 1000)	Število okrajev
do 50	2
50-100	24
100-150	33
150-200	20
200-250	19
250-300	5
nad 300	4

Število naselij

Po številu svojih naselij se naši okraji še bolj razlikujejo — to je predvsem odvisno od tipa naselij. V posameznih delih Vojvodine je prebivalstvo strnjeno v velikih naseljih in je zaradi tega razumljivo, da so tu okraji z najmanjšim številom naselij: Subotica (11 naselij), Vrbas (18), Senta in Bačka Palanka (po 21 naselij). Največ naselij imajo okraji Ljubljana (1.037), Sarajevo (908) in Gorazde (889). Razlike so zelo velike: okraj Ljubljana ima 90-krat več naselij od okraja Subotica, kar seveda ne pomeni, da lahko primerjamo tudi velikost naselij. Splošna razvrstitev okrajev po številu naselij je naslednja:

Število naselij	Število okrajev
do 100	19
101-200	33
201-300	17
301-400	22
401 in več	16

Ter. SK.	LR Okraj	Absolutni podatki				Razpored okrajev po velikosti			
		Občin	Naselij	Ozemlje v km ²	Prebivalstvo v tisočih	Število občin	Število naselij	Velikost ozemlja	Število prebivalstva
FLEJ		1479	27.962	255.804	16.937				
SREBJA		737	6.150	88.361	6.979				
OZJA SRBIJA		443	4.298	56.165	4.471				
1. Beograd		30	58	1.682	571	1	93	72	1
2. Čačak		25	260	2.988	198	5-7	56-57	26	29
3. Kragujevac		18	139	1.765	165	20-23	78	69	44
4. Kraljevo		14	192	2.636	137	44-53	60-61	38	56
5. Kruševac		29	310	2.891	257	2-3	34	28	8
6. Lazarevac		7	79	884	90	94-100	91	104	93
7. Leskovac		17	336	2.780	246	24-32	27	31	14
8. Loznica		15	120	1.699	131	36-43	84	76	59
9. Mladenovac		18	106	1.607	167	20-23	88	78	41
10. Negotin		16	82	2.629	119	33-35	90	39	68
11. Niš		27	308	3.359	324	4	35-36	29	3
12. Novi Pazar		12	308	2.476	112	58-63	35-36	44	77
13. Obrenovac		7	44	592	61	94-100	97	107	104
14. Pirot		14	166	2.231	127	44-53	68-69	57	62
15. Požarevac		24	192	4.217	265	8-9	60-61	9	7
16. Prijepolje		9	152	2.011	79	78-86	74	61-62	96
17. Prekuplje		23	290	2.402	166	10-12	42	50	42
18. Smederevo		13	48	1.024	137	54-57	96	99	57
19. Svetozarevo		25	188	2.592	239	5-7	63	40	16
20. Šabac		21	107	1.675	163	15-17	87	73	45
21. Titovo Užice		23	200	3.180	181	10-12	56-57	23	34
22. Valjevo		17	167	1.859	150	24-32	67	67	49
23. Vranje		22	357	3.482	217	13-14	24	18	22
24. Zaječar		17	149	3.594	180	24-32	75	16	35
AP VOJVODINA		212	447	21.506	1.700				
25. Bačka Palanka		15	21	1.023	75	30-43	104-105	100	97
26. Bačka Topola		9	22	870	71	76-86	103	105	99
27. Kikinda		15	29	1.633	114	36-43	102	75	73
28. Novi Sad		22	42	2.064	216	13-14	93-99	59	23
29. Pančevo		21	42	2.569	183	15-17	98-99	42	32
30. Senta		6	21	921	87	101-105	104-105	102	88
31. Sombor		24	32	2.020	174	8-9	100-101	60	39
32. Srem, Mitrovica		19	71	2.299	144	19	92	54	50
33. Stara Pazova		14	32	1.188	80	44-53	100-101	97	95
34. Subotica		9	11	915	115	76-86	107	103	70
35. Vrbas		12	18	1.373	122	58-63	106	87	66
36. Vršac		17	53	1.752	113	24-32	94-95	70	74
37. Zrenjanin		29	53	2.879	205	2-3	94-95	29	27
A. O. KOSOVO IN METOHLJA		82	1.405	10.690	808				
38. Gnjilane		14	180	1.374	118	44-53	66	86	69
39. Kos. Mitrovica		12	209	1.811	124	58-63	39	68	65
40. Peć		17	327	2.449	178	24-32	30	45	36
41. Priština		25	387	3.142	246	5-7	18	22	13
42. Prizren		14	212	1.914	141	44-53	52	65	51
HRVATSKA		299	6.746	56.553	3.919				
43. Bjelovar		9	196	1.499	103	76-86	58	82	80
44. Čakovec		10	126	724	113	70-75	82	106	76
45. Daruvar		8	166	1.493	81	87-93	68-69	83	92
46. Dubrovnik		10	155	1.368	73	70-75	72	88	98
47. Gospić		11	243	5.246	115	64-69	47-48	3	72
48. Karlovac		21	718	3.606	227	15-17	6	15	18
49. Koprivnica		11	130	1.236	100	64-69	81	96	82
50. Krapina		12	440	1.307	188	58-63	14	91	31
51. Križevci		6	267	1.662	81	101-5	44	98	90
52. Kutina		6	140	1.357	81	101-5	77	89	91
53. Makarska		8	117	1.584	94	87-93	85	90	84
54. Našice		8	131	1.589	92	87-93	80	79	86
55. Nova Gradiška		6	124	1.411	80	101-5	83	84	94
56. Ogulin		5	205	1.670	59	106	53	74	105
57. Osijek		15	133	2.668	21	36-43	79	36	25
58. Pula		14	634	2.723	156	44-53	7	33	48
59. Rijeka		18	564	4.169	226	20-23	8	10	19
60. Šišak		14	363	3.018	172	44-53	23	25	40
61. Slavonska Požega		7	201	1.268	66	94-100	55	92	100
62. Slavonski Brod		9	110	1.393	96	76-86	86	85	83
63. Split		14	255	3.508	247	44-53	46	17	12
64. Šibenik		10	203	2.922	159	70-75	54	27	47
65. Varaždin		9	303	1.239	177	76-86	37	93	38
66. Vinkovci		15	93	2.421	165	36-43	89	47	45
67. Virovitica		9	153	1.574	110	76-86	73	81	78
68. Zadar		17	158	2.576	140	24-32	70	41	53
69. Zagreb		17	418	1.929	509	24-32	15	63-64	2
SLOVENIJA		130	6.026	20.226	1.466				
70. Celje		13	806	2.314	189	54-57	5	53	30
71. Gorica		12	397	2.410	113	58-63	17	49	75
72. Kočevje		7	384	1.233	36	94-100	20-21	94	107
73. Koper		9	380	1.920	62	76-86	22	63-64	102
74. Kranj		11	486	2.132	126	64-69	12	58	63
75. Ljubljana		23	1.637	2.721	278	10-12	1	34	6
76. Maribor		16	495	2.284	234	33-35	11	55	17
77. Murska Sobota		10	344	1.336	133	70-75	25	90	58
78. Novo mesto		11	816	1.710	92	64-69	4	71	85
79. Ptuj		10	312	924	88	70-75	33	101	87
80. Trbovlje		8	539	1.237	115	87-93	10	95	71
BOSNA IN HERCEGOVINA		191	6.042	51.139	2.848				
81. Banja Luka		14	291	3.906	256	44-53	41	11	9
82. Bihać		16	285	3.875	178	33-35	43	12	37